

Talousvaliokunta
00102 EDUSKUNTA

Aihe: Kirjallisen lausunnon pyyntö talousvaliokunnalta / HE 290/2018 vp
Asia: Kirjallinen asiantuntijalausunto
HE 290/2018 vp laeiksi maakaasumarkkinalain, sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n sekä sähkömarkkinalain 56 §:n muuttamisesta

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

Hallituksen esityksen tavoitteena on tarkentaa maakaasumarkkinalain (587/2017) säännöksiä Suomen liittymisestä alueellisiin markkinajärjestelyihin sekä säännöksiä ulkomaan yhteyksien siirtopalvelun tariffien ja muiden ehtojen asettamisesta maakaasumarkkinoiden avaamiseen liittyvän siirtymävaiheen aikana. Hallituksen esityksen toisena tavoitteena on tarkentaa sähkömarkkinalain (588/2013) säännöksiä suurjännitteeseen jakeluverkkoon liittyneen sähköntuotannon jakelumaksujen määrittämisestä.

Omakotiliitolla ei ole huomautettavaa maakaasumarkkinalakiin esitetystä muutoksesta.

Sähkömarkkinalain sähköntuotannon jakelumaksujen muutos, jossa sääntely ehdotetaan koskemaan myös suurjännitteisiä jakeluverkkoja, on oikeudenmukainen sähköntuotannon kilpailunäkökulmasta. Sähkön tuotanto ja kulutus kuitenkin kuluttavat yhtä paljon sähköverkkoa. Siksi **Omakotiliitto edellyttää, että tulevaisuudessa verkon kustannukset tulee jakaa tasan tuotannon ja kulutuksen kesken.**

Omakotiliitto kuitenkin vastustaa hallituksen esityksen vaikutusten arvioinneissa (3.3., s.13-14) todettua kohtaa: **”Sähköntuotannon jakelumaksujen ylärajan asettaminen nostaisi sähkönkulutukselta kerättävien jakelumaksuja sellaisissa siirtoverkoissa, joissa verkonhaltija joutuisi laskemaan tuotannolta keräämiään jakelumaksuja.”** Tämä merkitsee sitä, että kotitalouksien jo nyt kohtuuttomat siirtomaksut nousisivat edelleen. Omakotiliitto edellytti vaikutustenvaihtelua jo HE-luonnosvaiheessa: mitä alueita/verkkoja muutos koskee ja mitkä nämä vaikutukset ovat kotitalouksille. Vaikutukset-kohtaa on täydennetty HE-luonnosvaiheen jälkeen seuraavalla tiedolla: *”koska asetusmuutoksen sisältö ei tässä vaiheessa ole tiedossa, on muutosta koskeva yksityiskohtainen vaikutusarviointi tarkoitus tehdä asetusmuutoksen valmistelun yhteydessä”*. **Omakotiliitto pitää kestävämmänä sitä, ettei vaikutuksia ole arvioitu ja ne lykätään vasta asetusmuutoksen yhteyteen, jolloin lakimuutos on jo päätetty.**

Omakotiliitto pitää erittäin tärkeänä sitä, että kotitalouksien siirtomaksuja kohtuullistetaan, toimitusvarmuus- ja muiden verkonparannus-/uusintainvestoinneille (arvio jo 9,5 Mrd€) etsitään kustannustehokkaampia ratkaisua, uusista siirtomaksujen korotuksista pidättäydytään ja että verkkoyhtiöiden valvontamalli otetaan nopeutetussa aikataulussa käsittelyyn/kehitettäväksi.

kunnioitavasti
Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja